

Booronderzoek Plangebied Bloemakkers, locatie Hoving (Baac-projectcode 06.230)

Tekst: A. ter Wal

Vuursteendeterminatie: P. Dijkstra

Veldwerk: M.C. Brouwer

A. ter Wal

Op 7 en 8 augustus 2006 heeft Baac bv een booronderzoek verricht op het terrein 'Hoving' op de Bloemakkers te Gieten (gemeente Aa en Hunze). Dit onderzoek volgde op een eerder door Baac bv verricht proefsleufonderzoek op het terrein waarbij een hoeveelheid Trechterbekeraardewerk werd aangetroffen. De vondsten werden geïnterpreteerd als zijnde afkomstig van een nederzetting. Om de omvang van de vondstconcentratie vast te stellen werd aanbevolen om voorafgaand aan een definitief archeologisch onderzoek een booronderzoek te verrichten.

Het booronderzoek is verricht met behulp van een zogenaamde megaboor met een diameter van 15 cm. De boringen zijn gezet in verspringende raaien met een afstand van 10 meter tussen twee opeenvolgende boringen binnen een raai en een afstand van 5 meter tussen de raaien. De boorkernen zijn gezeefd op een 4 mm-zeef vanaf de onderkant van het esdek tot 30 cm in de C-horizont of tot op het keileem in lagen van 10 cm.

In totaal zijn er 37 boringen gezet, waarvan 28 in het oorspronkelijk grid. Drie boringen aan de zuidwest-kant van het terrein (boringnr. 6, 17 en 28) zijn in verband met mogelijk aanwezige kabels vijf meter opgeschoven naar het noordoosten. Twee boringen (nr's 11 en 22) waren gepland in de dichtgegooide proefsleuf en zijn daarom resp. 2 en 3 meter verplaatst naar het zuidwesten. De boringen 34 tm 37 zijn gezet rond de proefsleuf om het grid daar iets te verdichten in verband met de in de proefsleuf aangetroffen vondstconcentratie.

In vrijwel alle boringen is een intact bodemprofiel aangetroffen, met uitzondering van boring 6, gelegen langs de weg, waar het esdek recentelijk omgewoeld was. In de boringen 29 tm 34 waren in het esdek lagen 'scherp zand' aanwezig met een dikte tot 30 cm. Dit zand is waarschijnlijk afkomstig van de bouw van de naastgelegen bedrijfshal. Dit deel van het terrein lag ook aanzienlijk hoger dan de rest van het terrein.

Over het gehele terrein werd een esdek aangetroffen met een dikte van 30 tot 70 cm. De grootste dikte van het esdek werd aangetroffen in het midden van het terrein rond de boringen 3, 4, 9, 10, 14, 15, 20, 21 en 25. De grotere dikte van het esdek in deze zone wordt veroorzaakt door een depressie die zich uitstrekt over de bovengenoemde boringen. In noordwestelijke richting loopt deze depressie waarschijnlijk door tot buiten het terrein, de boringen 24 en 25 vormen het uiterste zuidoosten van de depressie. Buiten de depressie ligt de top van de C-horizont, bestaande uit dekzand, op 35 tot 80 cm beneden maaiveld. In de depressie ligt deze tussen 120 en 150 cm beneden maaiveld. De c-horizont bestaat hier op enkele plekken uit keileem.

Het bodemprofiel buiten de depressie zag er typerend als volgt uit:

(boring 35)

0-40 cm	Donkergrijs humeus zand	esdek
40-50 cm	(lichter)grijs zand	esdek vermengd met E-horizont ?
50-60 cm	geelbruin zand	B/C-horizont
60- cm	geel zand	C-horizont

Het bodemprofiel in de depressie zag er typerend als volgt uit:

(boring 25)

0-50 cm	donkergrijs humeus zand	esdek
50-75 cm	(lichter)grijs zand	esdek vermengd met E-horizont ?
75-80 cm	donkerbruin humeus zand	B-horizont ?
80-125 cm	licht grijsbruin/beige zand	verspoeld/verstoven dekzand?
125-135 cm	donkerbruin humeus zand	B-horizont
135-150cm	geelbruin zand	B/C-horizont
150- cm	geel zand (iets lemig met veel stenen)	C-horizont

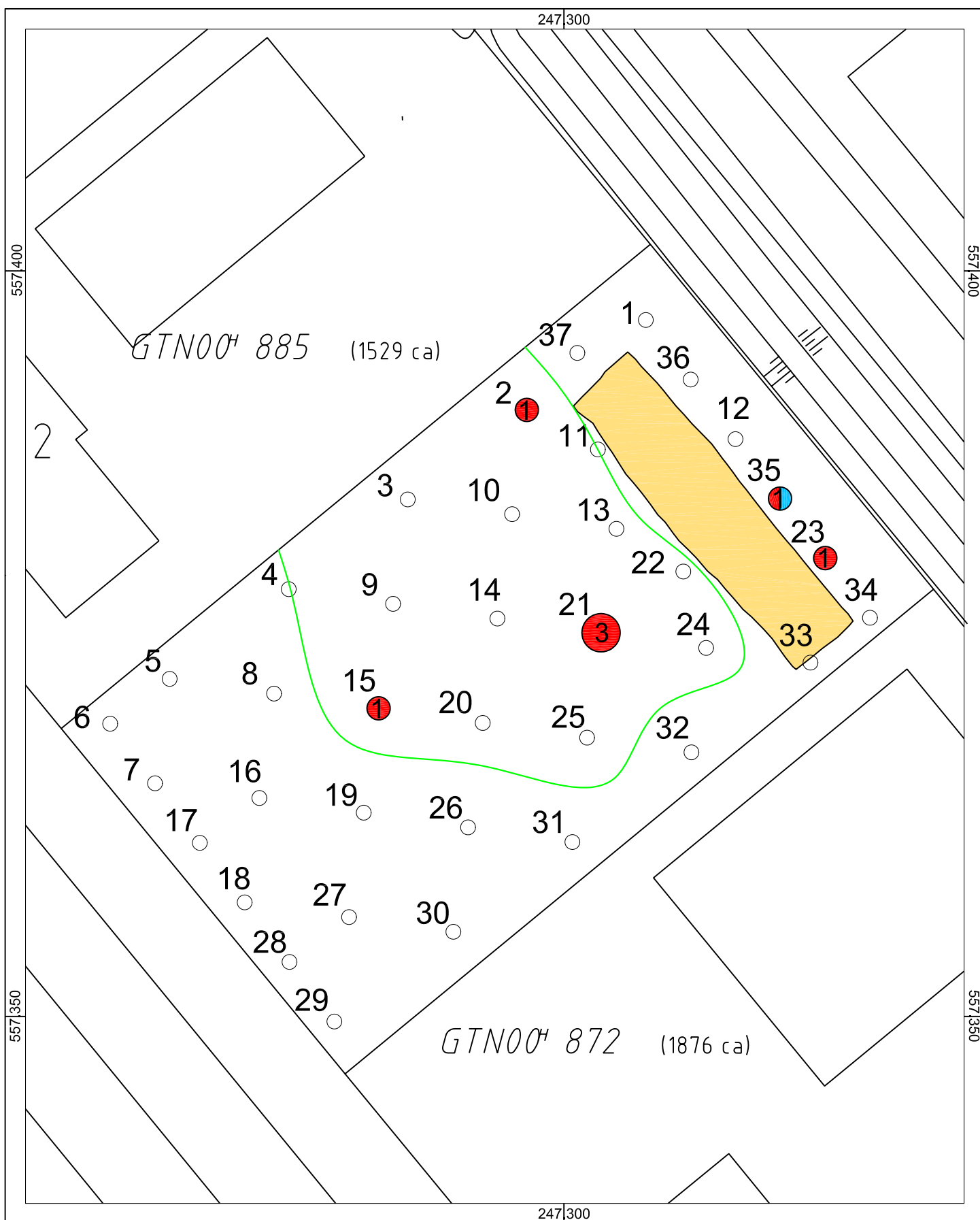
Uit de boringen blijkt dat de depressie waarschijnlijk is ontstaan door erosie van het dekzand, plaatselijk tot op het keileem. In het resterende dekzand heeft zich een podzolbodem ontwikkeld. Vervolgens is de depressie opgevuld geraakt door verstuiwing of verspoeling van dekzand. Na verloop van tijd heeft zich een nieuwe podzolbodem ontwikkeld in dit opvullingspakket. De onderkant van het esdek was duidelijk lichter van kleur dan de bovenliggende delen; dit zouden vermengde resten van een E-horizont kunnen zijn.

In vijf boringen is vondstmateriaal aangetroffen:

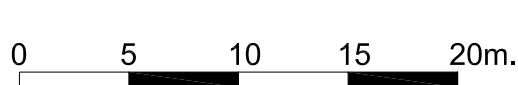
boring 2	85-100cm	bovenkant C-horizont	vst: gebroken/verbrande afslag
boring 15	90-105cm	B-horizont	vst: afslag
boring 21	80-95cm	opvullingspakket	vst: afslag
	140-155cm	bovenkant C-horizont	vst: afslag vst: gebroken afslag
boring 23	70-80cm	bovenkant C-horizont	vst: kling
boring 35	50-60cm	B/C-horizont	vst: gekerfde afslag
	60-75cm	bovenkant C-horizont	aw: handgevormd, prehistorisch

Het vondstmateriaal is op zichzelf niet nader dateerbaar. Gezien de resultaten van het proefsleufonderzoek lijkt een datering in het Neolithicum waarschijnlijk. De aanwezigheid van klein vuursteenmateriaal en aardewerk wijst op een nederzettingsterrein. Gezien het vondstmateriaal in de bovenzijde van de C-horizont in boring 21 moet de opvulling van de depressie waarschijnlijk na het Neolithicum gedateerd worden.

De vondsten concentreren zich ten noordoosten van de depressie, rond de proefsleuf. Direct ten zuidwesten van de proefsleuf begint de depressie, waarin wel vondsten maar geen grondsporen zijn te verwachten. Een strook van ca. 2 tot 3 meter breed langs de noordoostgrens van het terrein wordt in beslag genomen door een houtwal. Als deze in de nieuwbouwplannen bewaard blijft, betekent dit dat een strook van ca 9 meter breed en 30 meter (270 m²) lang nog in aanmerking komt voor nader onderzoek. Hiervan kan het oppervlak van de proefsleuf (125 m²) afgetrokken worden.

GIETEN, Bloemakkers Terrein Hoving, Puttenoverzicht

Proefsleuf

Boring met vuursteen met aantal

Boring zonder vondstmateriaal

Topografie

Boring met aardewerk met aantal

30

Boringnummer

Grens depressie

BAAC